

Testissä: Arendal 1961 1S ja 1V -aktiivisubwooferit

Teksti: Teppo Hirvikunnas **Kuvat:** Teppo Hirvikunnas ja valmistaja

Samasta subbarista on kaksi versiota: kompaktin kokoinen suljettu 1S ja sen refleksiviritetty isovel, massiivinen 1V. Kummatkin saa mustana tai valkoisena.

LAATUSUBBARIT VERKKOKAUPASTA

*ilman toimituskuluja ja ilmaisella
60 päivän palautusoikeudella*

Tuo otsikkohan kuulostaa ihan mainoslauseelta, mutta se on myös totta. Arendalin uudet 1961-sarjan 1S- ja 1V-subwooferit osoittautuivat laadukkaiksi, ja ne on helppo hankkia verkkokaupasta ilman toimituskuluja ja palautusoikeudella.

Norjalainen Arendal on tullut lyhyessä ajassa tunnetuksi laadukkaista, lähes highend-tasoisista kaiuttimista ja subwoofereista, joiden hinta on kuitenkin kohtuullinen. Tuotteita myydään vain Arendalin omasta verkkokaupasta. Hinta sisältää toimituskulut, ja tuotteille luvataan vielä ilmainen 60 päivän palautusoikeus. Kokeilimme jo aikaisemmin tilausta ja palautusta, ja homma toimi juuri niin kuin luvataan. Mutta nyt itse asiaan.

Kaksi versiota

Arendalin vuosiluvulta kuulostava 1961-mallisarja on valmistajan niin sanottu entry-level- eli edullisempi mallisto. Ei kuitenkaan mikään halppis-sarja. Mallisto pitää sisällään kaikki kotiteatteriin tarvittavat kaiuttimet aina atmos-kaiuttimia myöten ja vieläpä kahdella valinnaisella pääkaiuttimella. Tai sanotaanko, että tulee pitämään, koska tuotteet ovat vasta tilassa "Coming soon...".

Tällä hetkellä mallistoon kuuluu jo kaksi erilaista aktiivisubbaria. Ne ovat itse asiassa kaksi eri versiota samasta subbarista: 1S on suljettu ja 1V reflektiviriteinen. Suljetun version hinta on 799 euroa, ja refleksiversio maksaa 200 euroa enemmän eli 999 euroa. Malleista 1V on myös selvästi 1S:ää kookkaampi. Vai pitäisikö sanoa, että 1S on luokassaan suorastaan hyvin kompaktin kokoinen. Kaikki muu onkin sitten yhteistä (paitsi tietenkin suorituskyky ja ääni, mutta niistä tuonnempana).

Kummassakin versiossa on halkaisijaltaan 12,2-tuumainen pitkäskuinen ja järeän oloinen elementti. Lisäksi molemmissa on samanlainen d-luokkaan perustuva Avalanche 550 IQ -vahvistin, josta luvataan peräti 550 watin jatkuva teho. Saatavan äänenpaineen perusteella tehokemat pitävät varmasti paikkansa.

Rakenteeltaan, toteutukseltaan ja yksityiskohdiltaan Arendalin subbarit ovat huippuluokkaa. Kotelot ovat erittäin tukevat ja vahvistin kaikin puolin laadukkaan oloinen. Elementtien edessä on magneettikiinnitteinen pyöreä kangassuoja. Myös yksityiskohtiin on kiinnitetty huomioita. Esimerkiksi vahvistinmoduulin ja elementin kiinnitys on tehty koneruuvein muttereihin – ei siis suoraan puuruuveilla koteloon. Subbareista henkii kaikkiaan erittäin korkea laatu aina käyttöohjeita myöden.

Subbarien viimeistelynä on musta tai valkoinen puolikiiltävä, hieman struktuurimainen maalipinta.

"Älykäs" vahvistin

Subbareiden vahvistinta mainostetaan älykkäänä. Tällä tarkoitetaan muun muassa valikkopohjaista käyttöliittymä, monipuolisia suojapiirejä, sisään- ja ulostulojen hallintaa, säädettävää käynnistystä ja sammutusta sekä tietenkin digitaalisesti toteutettuja säätöjä.

Säädöt pitävät sisällään alipäästösuodatuksen jakotaajuuden ja jakojyrkkyyden, säädettävän subsonic-suodatti-

Kummassakin mallissa käytetään samaa hieman normistandardia suurempaa 12,2-tuumaista elementtiä. Kotelot ovat erittäin tukevat, ja viimeistely on huolellista.

men, portaattoman vaihtokäynnön ja napaisuuden vaihdon, kaksi erilaista eq-asetusta sekä kolmialueisen parametrisen taajuuskorjaimen. Säätöjä siis riittää.

Kaikki asetukset ja myös säädöt tehdään valikkojen kautta. Perusasetuksiin tämä on ok, mutta varsinainen säätäminen on jo aikamoista valikkorumbaa. Varsinkin parametrisen taajuuskorjaimen säätäminen on yhtä painelua ja juoksemista subbarin ja kuuntelupaikan välillä. Ja kun säädöt sijaitsevat vielä subbarin takana, niin säätäminen on hankalaa. Eräällä kilpailijalla säätöjä voidaan hallita älypuhelimien sovelluksella, mutta hintaluokkakin on toki pykälää suurempi. Kysymys on siis hinnasta. Subbarit on haluttu selvästi tiettyyn hintaluokkaan, ja siihen ei enää vain kaikkea pysty saamaan. Olisiko sitten pitänyt vain luopua suosiolla hankalasta valikko-ohjauksesta ja joistain säädöistä? Varsinkin kun useissa av-vahvistimissa on vakiona huonekorjaus ja erilaisia basson säätöjä. No eihän säätöjä ole tietenkään pakko käyttää, mutta jos haluaisi, niin sen pitäisi olla helpompaa. Säädöissä jäi ihmetyt-

tämään esimerkiksi taajuuskorjaimen q-arvon turha 0,1:n portain oleva säätöalue ja hertsin välein säädettävä keskitaajuus. Toisaalta subsonic-suodattimen suurin jakojyrkkyys on vain -12 desibeliä/oktaavi, kun sen pitäisi olla vähintään -18.

Vahvistimissa on myös kaksi vaihtoehtoista äänitilaa, EQ1 ja EQ2. EQ1 on normaali ja tarkoitettu normaalikokoiseen tai suureen kuuntelutilaan. EQ2-tilassa bassotoistoa rajataan alapäästä. Tämä on valmistajan mukaan tarkoitettu pienempiin kuunteluhuoneisiin. Emme oikein ymmärrä miksi moinen? Saman asian saa periaatteessa tehtyä vahvistimen säädöillä.

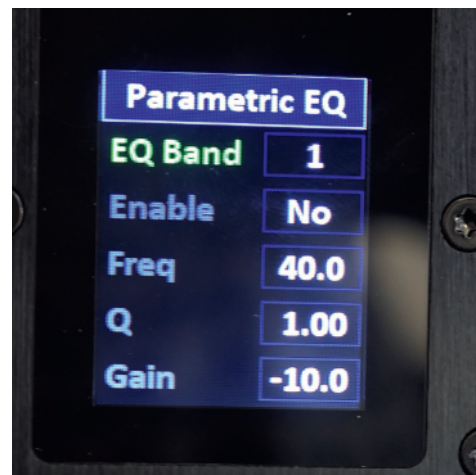
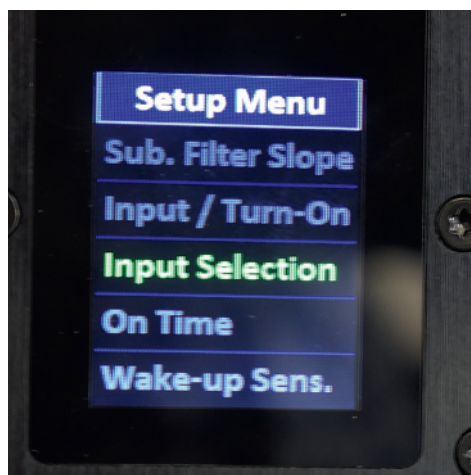
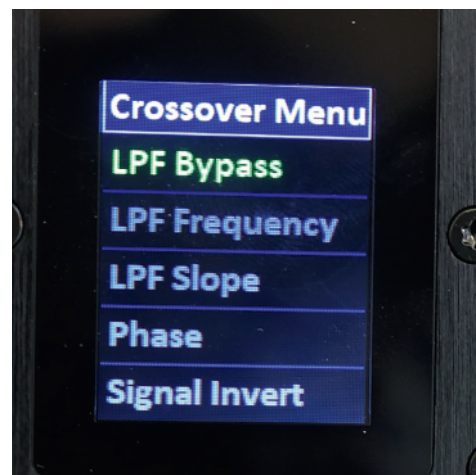
Soundit kohdallaan

Säädöistä viis – miten se tärkein eli soundit? Kytkimme subbarit settiin: Denon AVR-X3600H, Denon DCD-820, Genelec G Two -aktiivikaiuttimet ja toisena kaiuttimena Aurelia Magentat. Kuuntelimme subbareita erilaisella musiikilla ja myös elokuvilla.

Ensimmäisenä kytkettiin 1S eli suljettu versio. Jo ensinuoteilta oli selvää, että kyseessä on laadukas subbari. Soundi oli ulotteikas, lineaarinen, täsmällinen, tarkkakin, mutta ehkä hieman pehmeyyteen päin kallellaan. Arendal myös soi kovaa ja voimalla. Ja tämä kaikki siis ihan perussäädöillä: LP 80 Hz (-12 dB/okt.), subsonic off, EQ-Mode 1, ei mitään taajuuskorjausta. Pienellä tasojen ja jakotaajuuksien tviikkauksella toisto parani entisestään, ja 1S toimi sekä musiikilla että elokuvien kanssa hyvin.

Seuraavaksi tilalle vaihdettiin kaksikon isoveli 1V, todellinen järkäle edelliseen verrattuna. Painoakin sillä on peräti 16 kiloa enemmän!

Tasojä laskein heti reilusti alas päin. Sen verran enemmän herkkyyttä refleksi-versiossa on. Tämä siis refleksi-aukon vaahtomuovitulppa poistettuna. Aukko tulpattuna soundi muuttuu enemmän suljetun kaltaiseksi mutta menettää myös juuri sen, mitä refleksikotelolla on tarjottavana: paljon bassoa!

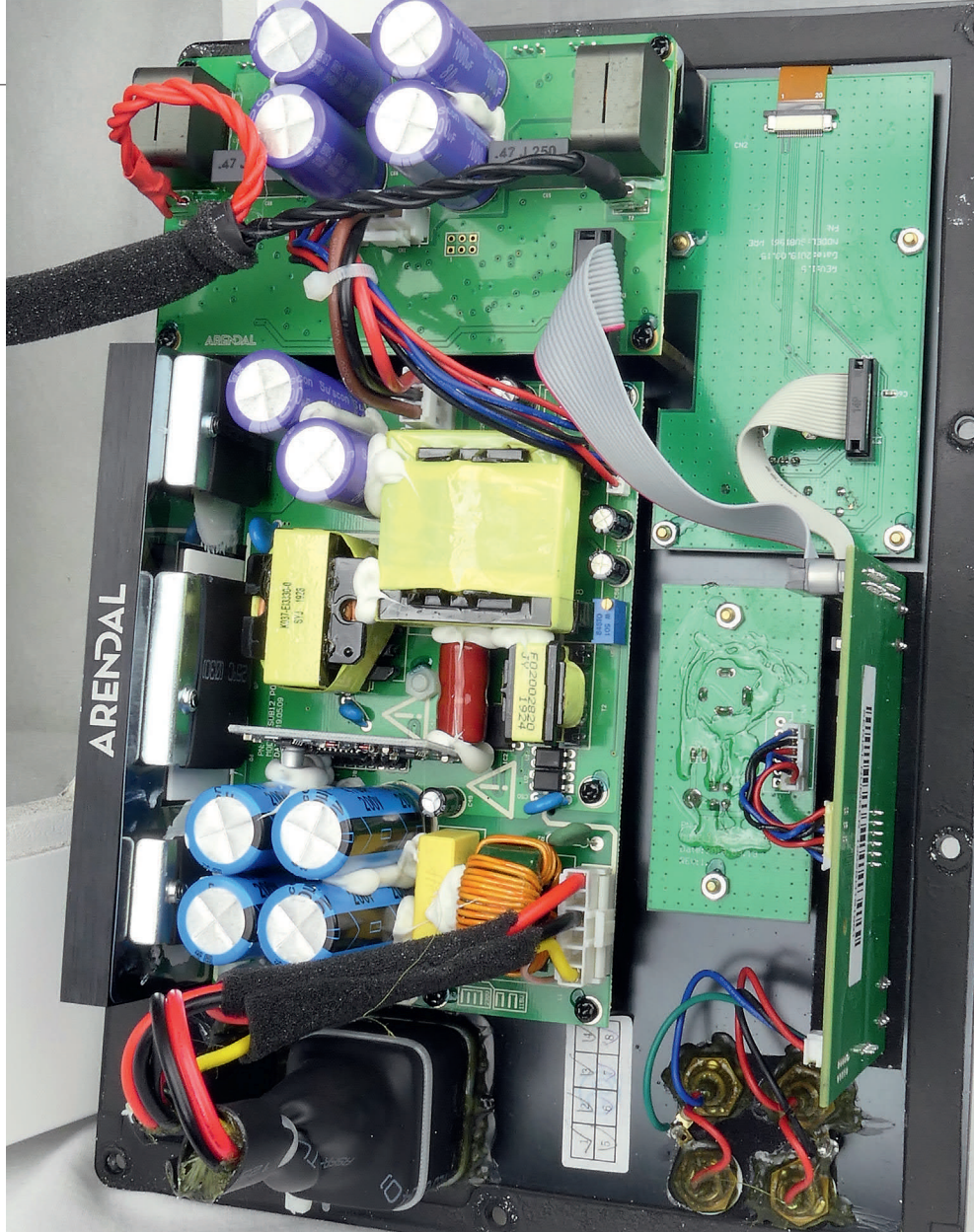

Vahvistimen takapaneeli on selkeä. Neljä rca-liitäntää pystytään konfiguroimaan monella eri tavalla sisään- ja ulostuloiksi. Vahvistimessa on paljon toiminnallisuutta ja monipuoliset säädöt, joita operoidaan pienen näytön, kahden painikkeen ja yhden kiertosäätimen avulla. Käyttö ei siksi ole erityisen sujuvaa. Esimerkiksi parametrin taajuuskorjaimen hienosäätöä aina välillä kuuntelupaikalle juosten ei voi kutsua kovin käteväksi. Toisaalta monipuolisista toiminnoista ja säädöistä on hyötyäkin.

Arendal 1961 1V soi siis todella kovaa ja voimalla, mutta soundi on silti hyvin kasassa. Tässä on hyvä laittaa subsonic-suodatin päälle. Suodattimen jakojyrkkyys saisi kyllä olla suurempi, sillä -12 dB/oktaavi on turhan loiva. Tässä refleksi-versiossa säädöt näyttelevät tärkeää osaa. Sovitus pääkananaviin on kriittisempi kuin 1S:ssä. Silti 1V soi joka tapauksessa hyvin, mutta ei yhtä hienostuneesti kuin 1S. Jotenkin 1V:tä tekee mieli luukuttaa enemmän, ja sen se myös kestä. Äänenpainetta lähtee enemmän kuin tarpeeksi.

Miten soundi vertautuu esimerkiksi SVS:n 2000-sarjan testeissä erinomaisesti menestyneisiin malleihin, jotka siis ovat myös suunnilleen samaa hintaluokkaa? Tällainen testi olisi sen verran mielenkiintoinen, että sellainen pitää järjestää pikimmiten. Eli seuraavaan numeroon. ■

D-luokassa toimivan vahvistimen jatkuva teho on 550 wattia.

Merkki ja malli	Arendal 1961 1S	Arendal 1961 1V
Hinta (*)	799€	999€
Lisätietoa ja ostopaikka	arendalsound.eu	
Elementti	315 mm (tehol. 255 mm)	
Toimitaperiaate	Suljettu kotelo	Refleksikotelo
Vahvistin	Avalanche 550IQ 550W (RMS)	
Sisääntulot	2 x RCA 2 x RCA (ohjelmoitavat)	
Jakosuodatin/jakotaajuus	30-160 Hz	
Jakojyrkkyydet	-6, -12, -18, -24 dB/okt.	
Subsonic-suodatin	0, 12, 16, 20, 25, 31 Hz (-6 tai -12 dB/okt.)	
Vaiheenkääntö	0-180 astetta (+10 astetta)	
BassEQ	3-alueinen parametrisen	
Keskitaajuus	12-200 Hz	
Q-arvo	0,3-10	
Säätöalue	-10 - +3 dB	
Muut toiminnot	Sisään- ja ulkotulojen konfigurointi, säädettävät sammutus- ja käynnistysviiveet ja asetukset, napaisuuden kääntö, kaksi äänitilaa (EQ1/2), muistipaikat säädöille	
Mitat (k x l x s)	43 x 32 x 42 cm	56 x 39 x 50 cm
Paino	20 kg	36,1 kg
Muuta	DSP-säädöt, LCD-näyttö asetuksille ja säädöille, virtajohto (1,5 m), magneettikiinni-teinen pyöreä suojakehikko, kumiset jalat, herätevirtakäynnistys (trigger in)	

*) sisältää toimituskulut kotiosoitteeseen, 60 päivän palautusoikeus toimituskuluineen

Molemmat toimii!

Arendalin 1961-sarjan subbarit 1S ja 1V ovat hintaansa kalliimman oloisia. Työn laatu ja yksityiskohdat ovat poikkeuksellisen korkeatasoisia. Erityisesti kompaktin kokoinen suljettu 1S tyylikkään valkoisena herätti omistamisen halua, ja se myös soi erinomaisen hienosti. Äänestä on vaikea keksiä hetimiten mitään erityistä huomautettavaa. Se on juuri sellainen kuin laadukaan subbarin tuleekin olla.

Isoveli 1V on niin olemukseltaan kuin suorituskyvyltään toista maata. Järeä ja kookas subbari kykenee tuottamaan seiniä ravistelevan äänenpaineen hyvällä äänenlaadulla. Itse asiassa 1V soi hyvin samalla tavalla kuin 1S mutta vaatii tällöin maltillisen tason. Toisaalta tätä subbaria tekee mieli luukuttaa.

Kummassakin mallissa on sinänsä monipuoliset säädöt, mutta osittain ne ovat jopa liian monipuoliset ja niiden käyttö on takana sijaitsevan pienen näytön ja valikkojen kautta hankalaa ja hidasta etenkin tehtäessä soundin hienosäätöä ja tviikkausta. Älypuhelinsovellus olisi tässä oiva apu, mutta tähän hintaan ei voi kaikkea saada.

Kokonaisuutena molemmat malleista ovat ehdottomasti tutustumisen arvoiset. Ne ovat hintaansa kalliimman oloisia ja erittäin suorituskyyksiä. Kahden mallin hintaerokin on sen verran pieni, että se ei välttämättä ole valinnassa ratkaiseva tekijä. Jos haluaa rahalle määrällistä vastinetta ja käyttö-tarkoituk on kotiteatteri ja raskaampi musiikki, niin vaaka saattaa kallistua 1V:n puoleen. Enemmän yleispäteväksi musiikkisubbariksi valinta voisi olla 1S. Normaalisti suosittelisin kokeilemaan kumpaakin, mutta tämä verkkokauppakuvio on tässä kyllä esteenä. Ei ole todellakaan järkevää tilata kumpaakin ja palauttaa toista. Se on väärin niin periaatteellisesti kuin luonnonkin kannalta.

PLUSAT/MIINUKSET

- + **Äänenlaatu kokonaisuutena**
- Toiston voimakkuus (1V)**
- Kompakti koko (1S)**
- Rakenne ja työn laatu**
- Säädöt sinänsä**

- **Suuri koko (1V)**
- Säätämisen hankaluus**
- Saataavilla vain verkkokaupasta**